

ІНФОРМАЦІЯ ДО ПРОЄКТУ

Секція: Економічні перетворення; демографічні зміни та благополуччя суспільства

Назва проєкту: Моніторинг розвитку ринку земель в Україні із застосуванням геоінформаційних технологій

Назва напрямку секції: Економічні механізми розвитку аграрного сектора в системі забезпечення конкурентоспроможності національної економіки».

Організація-виконавець:

Житомирський національний агроекологічний університет

Адреса: 10008, м. Житомир, бульвар Старий, 7

АВТОРИ ПРОЄКТУ:

Керівник проєкту (П.І.Б.): Литвинчук Ірина Леонідівна: д-р економічних наук, вчене звання: доц.

Місце основної роботи: Житомирський національний агроекологічний університет

Посада: керівник навчально-наукового центру інтелектуальної власності, інноватики та управління проєктами

Проєкт розглянуто й погоджено рішенням вченої ради Житомирського національного агроекологічного університету від «19» серпня 2020 р., протокол № 1.

Інші автори проєкту: Данкевич В. Є., Усюк Т. В., Зимароєва А. А., Левківський Є. В.
Пропоновані терміни виконання проєкту (до 36 місяців) з 2021 р. по 2022 р.

Орієнтовний обсяг фінансування проєкту: 1000 тис. грн.

1. АНОТАЦІЯ. Обґрунтовано, що в умовах глобалізації світової економіки відбувається діджиталізація та автоматизація виробничих процесів із використанням геоінформаційних технологій та ряд інших інноваційних трансформацій, які варто враховувати при здійсненні ринкових реформ, особливо в аграрному секторі економіки. Вперше проаналізовано можливості запровадження в Україні сучасних космічних технологій та дистанційного зондування Землі для моніторингу використання сільськогосподарських угідь в умовах запровадження ринку землі. Обґрунтовано, що цифрові технології зробили можливим зведення великої кількості даних про ринкові транзакції в єдиній системі, а також забезпечили доступ до них значній кількості людей. Окреслено перспективні сектори землекористування, де мають бути застосовані сучасні космічні технології під час моніторингу сільськогосподарських угідь, а саме: наповнення Державного земельного кадастру, інвентаризація земель, відцифрування наявних даних, формування баз даних щодо земельних ресурсів. Запропоновано практичні рекомендації щодо використання космічних технологій для моніторингу ефективності землекористування, прогнозування врожаю та аналізу ціноутворення із використанням досвіду СС та США.

2. ПРОБЛЕМАТИКА ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇЇ АКТУАЛЬНІСТЬ. Україні, інтегруючись у світове співтовариство, важливо враховувати сучасні глобалізаційні тенденції та максимально використовувати наявні земельні ресурси. Вітчизняні сільськогосподарські угіддя мають потужний потенціал, що, за відповідних умов, дозволив би забезпечити виробництво понад 80 млн т зерна, 15 млн т олійних культур, 4 млн т м'яса. Наявні земельні ресурси дозволяють не тільки повністю задовольнити потреби населення держави у продовольстві і закласти підвалини продовольчого суверенітету України, але й зробити її одним із вагомих гравців на світовому аграрному ринку, де спостерігається зростання попиту на продовольчу продукцію. Незважаючи на найвищий у світі рівень залучення земельних ресурсів у господарський обіг, високу родючість ґрунтів, різноманітність земельно-ресурсного потенціалу, не вдається реалізувати основне завдання земельної реформи – передачу земель у володіння ефективним землевласникам на умовах дбайливого ставлення та перетворення її у ключовий фактор економічного зростання. З огляду на зазначене, ключовою проблемою даного проєкту є дослідження сучасного стану використання космічних технологій для моніторингу ефективності землекористування в умовах ринкового обігу земель, окреслення перспективних секторів землекористування де мають бути застосовані сучасні геоінформаційні технології.

3. МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ:

Мета проєкту – розробка механізму моніторингу ефективності землекористування в умовах ринкового обігу земель з урахуванням трендів цифровізації.

Завдання: 1. Моніторинг умов та індикаторів розвитку земельних відносин. 2. Оцінка економічних, екологічних та соціальних проблем землекористування, володіння та розпорядження. 3. Дослідження сучасного стану застосування геоінформаційних технологій для моніторингу ефективності землекористування. 4. Узагальнення світового досвіду проведення земельної реформи. 5. Здійснення оцінки умов функціонування ринку земель сільськогосподарського призначення. 6. Дослідження особливостей транзакцій із сільськогосподарськими землями в розрізі областей України із використанням кластерного аналізу. 7. Обґрунтування стратегічних компонент механізму управління земельними ресурсами в умовах діджиталізації аграрної економіки. 8. Розробка алгоритму моніторингу транзакцій із сільськогосподарськими угіддями.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ ПРОЄКТУ ТА ЇХ НАУКОВА НОВИЗНА. Окреслення умов та індикаторів розвитку земельних відносин, з метою оцінки економічних, екологічних та соціальних проблем землекористування, володіння та розпорядження. Ідентифікація інституційних, соціально-економічних та екологічних детермінант завершення земельної реформи в Україні. Виявлення основних проблем і обґрунтування перспектив розвитку земельних відносин в Україні на основі аналітичного огляду й результатів дослідження еволюційних особливостей процесу формування ринку землі у розвинутих країнах світу з врахуванням сучасних вимог щодо проведення земельних реформ. Обґрунтування можливості апробації досвіду країн-членів ЄС при запровадженні ринку сільськогосподарських земель в Україні з урахуванням їх успіхів та прорахунків у процесі трансформації земельних відносин. Здійснення оцінки передумов формування та функціонування ринку сільськогосподарських земель. Окреслення перспективних секторів землекористування, у яких мають бути застосовані сучасні космічні технології в умовах ринкового обігу земель, а саме: наповнення Державного земельного кадастру, інвентаризація земель, відцифрування наявних даних, формування баз даних щодо земельних ресурсів. Запропоновано практичні рекомендації щодо використання космічних технологій для моніторингу ефективності землекористування, прогнозування врожаю та аналізу ціноутворення із використанням досвіду ЄС та США.

5. НАУКОВА та/АБО ПРАКТИЧНА ЦІННІСТЬ РЕЗУЛЬТАТІВ.

Імплементация методу визначення ефективності використання земель сільськогосподарських підприємств із використанням даних дистанційного зондування земель, що дасть змогу розрахувати реальну вартість земельних ділянок сільськогосподарського призначення та реально відобразити їх на балансі підприємницьких структур. Пропозиції щодо формування бази даних про стан розвитку земельних ресурсів як основи удосконалення інституційного забезпечення землекористування, розпорядження та володіння, забезпечення прозорості земельного ринку та збільшення потоку інвестицій. Пропозиції щодо удосконалення нормативно-правового регулювання та моніторингу земельних правовідносин, що допоможе усунути ряд колізій та прогалин у цій сфері.

Керівник проєкту

Литвинчук І.Л.

Людмила Ясирова
Наголосив *Людмила*

- С.В. Бельгінко